

Dési Ábel:

A valóság nyomában

Sinkó Ervinnek,
a haladás és békegondolat
nagy harcosának.

I.

Messzetűnik az ifjúság,
illan derűs, szép világa,
az emlékek mélyen fúrják
arcukat a belvilágba.
Néha csüggeszt a valóság,
de már látom a szebbet is.
Öntudattá való jóság,
magam fölé vigy engem is.

Hogyan fog hát felemelni
a gondolat tisztasága?
Kinek szava széppel teli,
gondok között nő virága.
Mélyrefúró komor szemmel
tisztán látni még nem érdem,
— tiszta hitem ha felemel,
alattam a mélyet érzem.

Ifjúságom kertje köré
így épít most magas falat
— közöttem és a kert közé, —
a keserű tapasztalat.
Huszonnégy év vonul mögém
— őrséget vált a férfikor.
A virágzó szavak tövén
a gondolat kínnal kiforr.

Bár tévelygek, szavaimat
a valóság szabja szépre.
Noha rám is mindig kihat
a csüggedés, versig érve,
letisztulok mint a tavak
habos vize vihar után.
A belőlem folyó szavak
nem inognak percek búján.

Ahogy megyek, a léptemet
elnyeli a tűnő távol.
Menetközben ilyen verset

formálok a hallgatásból:
Bár egyszerű tanú vagyok,
s a szavam is nyers vallomás,
már csak azért vádolhattok
— nem úgy szólok ahogy szokás

II.

Magam fölé emelj te vers
— egy új világ jelez utat.
Ki örömet kinnal keversz,
tisztítsál meg, szép öntudat.
Látó szemmel nézve korom,
jogot nyertem a szólásra;
— nemcsak látom, belül hordom
e világot versbe zárva.

Költő vagyok, tehát nézek,
s a világról számot adva
figyelem a tűnő évnek
miként bomlik híre, szava,
mert megváltozik körülöttem
minden ami van és lehet.
Más volt akkor mikor jöttem,
s más lesz a kor, mely eltemet.

Így változok lassan én is.
Az ifjúkor heves lázát
a férfi már alig érzi.
Az új világ valóságát
úgy fogadja be magába,
ha szétnézett tiszta szemmel.
Nemcsak érzi, ő már látja
mindazt, mit e világ emel.

Fontolja meg aki vádol.
A valóság zord színei
egy új világ távlatából
új szépséggel lesznek teli.
Elfojtott és fellobbanó
forradalmak s történések
fáklyafénye, hajnalodó
történelmet tár fel néked.

Néhány pap vagy levitézlett
nem formálhat már világot.
Nincs is joga, hiszen érted
nem adott csak imádságot.

Imádkozik s dühtől morog,
hogy a zsebe ma nincs teli
s nem érti, hogy milyen dolog,
hogy rá a kor fogát feni.

A dolgozó gyülekezet
évtizedek álma után
törvényt vitat s rendeletet.
Értelemmel áll e munkán,
mert már érzi minden dolog
helyes rendjét, célját, okát.
A történet érte forog,
mert nem ismer urat, szolgát.

Néhány rosszul működő gyár,
pár szétoszló szövetkezet
vagy az itt-ott fellépő kár
visszafelé még nem vezet.
Ilyen korban csak izmokat
keményíthet az akadály.
Örök szóval erre oktat
a történet, ez a szabály.

Bár jó a rend, az emberek
silánysága ront is rajta
mindenrendű ócska szennynek
ma is lapos az iszapja.
Ne a forrást vádold tehát,
ha a vize torkolatig
felszed sarat, követ, pelyvát,
s a deltánál béka lakik.

Hogy még ma sem élünk szebben
mint kellene, hát a régi
multbahajló emberekben
keresd okát. Ő bár érzik
valami új jövetelét,
sorsuk mégis folyini hagyják
s a mult sok-sok nyűgét terhét
úgy adják át ahogy kapják.

Könnyű hidat avagy gyárat
építeni, de új embert
néhány év még nem formálhat.
Az esőhöz fellegeket
kell először teremteni.
Örök eszme, sugaraddal
minden lélek legyen teli,
s új ember jön új korszakkal.

Habár sokszor csetlünk, botlunk
érzem hogyan válik lassan
aranykorra vaskorszakunk,
új szépséggel tartalmaz. —
Tűnő idők tanúja én,
így köszöntöm — szavam remeg —
egy új világ anyatején
növekedő gyermekeket.

III.

Üres képek s álmok helyett
az egyszerűt viszi versbe
ma a költő, hisz ihletet
máshol hol is kereshetne.
Én is erre viszem utam
— valót nézni, valót írni,
habár eddig nem is tudtam,
ma szeretném versbe vinni.

Nemcsak a vers nemcsak a szó
mindaz amit megtehetek.
Aki jól lát, az alkotó,
nem játszhatik, mint a gyermek.
Jelezz utat új öntudat,
hogy szavamból tett szülessen
s beszámolva egy új kornak
tiszta hitem s erőm legyen.

Ha remegtem s ingadoztam
érthető, hisz ember vagyok.
Fiatalon, és ily korban,
érzem, másként nem szólhatok.
Amíg írtam, viaskodtam
önmagammal és lementem
gyökeréig a valónak,
hogy e verset megszerezsem.

Lesz tán kortárs, aki szavam,
szeretve és tisztán érti.
Bár a versem nem lágy dallam
értelmedet mégse sérti.
Engedjétek elmondani
mindazt amit hallok, látok
— beszéltem a hajdani
és a jövő új világot.

1953 április—június